

Jaarbeeld 2024

Sociaal Juridisch Steunpunt

‘Als wij mensen niet helpen,
worden de zorgen groter’

‘Zonder de hulp van het SJS
was ik er niet uitgekomen’

‘Dichtbij de inwoners zijn
die ons nodig hebben’

‘Als wij mensen niet helpen, worden de zorgen groter’

Sociaal raadvrouw Michelle Koelewijn - Foto: VB Fotografie

Vijftien jaar na de oprichting blijft het Sociaal Juridisch Steunpunt van groot belang voor de inwoners van de gemeente Barneveld. Zij kunnen inmiddels op drie locaties terecht met hun vragen over geld en recht: de bibliotheek in Barneveld, Perron16 in Voorthuizen en vanaf 2025 ook in de wijk Bronveld. “Ons werk is preventief,” zegt sociaal

raadvrouw Michelle Koelewijn. “Schulden ontstaan ergens. Als wij mensen niet helpen, worden de zorgen groter en is uiteindelijk veel duurdere hulpverlening nodig.”

Stel je voor: onder druk van je werkgever onderteken je een vaststellingsovereenkomst en verlaat je het bedrijf ziek. Later ontdek je

dat je geen recht hebt op een uitkering. Omdat je ziek bent, zou je werkgever je loon moeten doorbetalen, maar door de ondertekende overeenkomst gebeurt dit niet. Zonder een grote financiële buffer zit je in de problemen. Wat nu? Gelukkig is er een plek waar je hulp kan krijgen: het Sociaal Juridisch Steunpunt (SJS).

Hoe dit verhaal verder ging? →

Lees het klantverhaal op pagina 2

Michelle Koelewijn ziet dat drie groepen inwoners het meest gebruik maken van het SJS: “Onze klassieke doelgroepen zijn de minima en ouderen. Dit zijn de meest kwetsbare inwoners die niet digitaal vaardig zijn of de taal niet goed machtig. Daarnaast zien we een grote groep inwoners die in het algemeen zelfredzaam zijn, in loondienst werken en bij ons aankloppen met juridische vragen. Bijvoorbeeld omdat hun verhuurder ze uit huis wil zetten om de woning te verkopen.”

Machtsmisbruik

“Overal waar sprake is van een machtsverhouding heeft de wetgever extra bescherming in de wet vastgelegd. Verhuurders en werkgevers kunnen hun macht misbruiken als mensen niet weten wat hun rechten zijn. Dan ben ik zo blij dat iemand bij ons binnenkomt en we veel ellende kunnen voorkomen.”

“We wijzen hen op huurbescherming en we kunnen een brief schrijven voor de inwoner waarin staat dat diegene het niet eens is met de huuropzegging. Dan moet de verhuurder naar de rechter voor een ontruimingsvonnis. Als de inwoner geen bezwaar maakt, dan staat hij op straat. Betaalbare woonruimte is schaars, en het risico dat iemand in zo’n situatie dak- of thuisloos wordt, is reëel. Onze hulp kan dat voorkomen.” >

Bibliotheek Barneveld

Nieuwstraat 29 Barneveld
Spreekuur: iedere dinsdag van
10.00 - 13.00 uur

Buurthuis Bronveld

Begoniastraat 121, Barneveld
Spreekuur: oneven weken op
donderdag van 12.30 - 14.30 uur

Inloophuis Perron16

Smidsplein 6 Voorthuizen
Spreekuur: even weken op
donderdag van 10.00 - 12.00 uur

Het feit dat het SJS al vijftien jaar in de bibliotheek te vinden is, helpt zelfredzame inwoners om het steunpunt te vinden wanneer de nood aan de man is. "Misschien zijn ze al een keer geweest voor hun belastingaangifte. Daardoor weten ze ons na jaren nog te vinden. Bijvoorbeeld omdat ze toeslagen moesten terugbetalen. Wij weten welke opties er zijn als iemand het maandbedrag niet kan betalen. Soms hoeft niet alles terugbetaald te worden. Stel dat iemand het geld niet kan missen, maar toch het gevraagde maandbedrag gaat terugbetalen en daardoor andere rekeningen laat liggen, dan gaat het ergens anders mis."

Bestaanszekerheid

De bestaanszekerheid van inwoners staat hoog op de agenda van de gemeente Barneveld. Michelle: "Het SJS is cruciaal onderdeel van de bestaanszekerheid, doordat wij inwoners helpen om toegang te krijgen tot de regelingen en voorzieningen waar zij recht op hebben."

Onder begeleiding van de sociaal raadvrouw kijken de vrijwilligers van het SJS altijd verder dan de oorspronkelijke hulpvraag. Michelle geeft een voorbeeld: "Laatst hielpen we een zwangere Oekraïense vrouw wiens tijdelijk contract niet werd verlengd. Ze dacht dat dit zwangerschapsdiscriminatie was, maar de werkgever had het recht om het contract niet te verlengen. We hebben haar geholpen met het aanvragen van een WW- en een WAZO-uitkering. De werkgever had de transitievergoeding en vakantiedagen niet uitbetaald, en de kinderbijslag was stopgezet, waardoor ze ook geen kindgebonden budget meer ontving. Dankzij onze hulp kreeg ze waar ze recht op had. Het was geweldig om haar begin dit jaar weer te zien toen ze trots haar baby kwam showen."

Een klant vertelt:

"Na mijn scheiding zat ik in een moeilijke periode. De sfeer op mijn werk was afschuwelijk; je mocht niet eens naar de wc. Ik trok het niet meer en meldde me ziek. Maar ik mocht de bedrijfsarts niet spreken en werd gedwongen om een vaststellingsovereenkomst te tekenen. Ze waren klaar met me, ze dachten dat ik de boel belazerde."

Thuis kreeg ik een e-mail dat ik op staande voet ontslagen was. In paniek belde ik een pro deo advocaat, die zei dat ik de vaststellingsovereenkomst moest tekenen, omdat er geen weg terug was. Ik vroeg een uitkering aan en meldde dat ik ziek was. Maar omdat ik ziek uit dienst was gegaan, kreeg ik geen WW. Mijn werkgever was nog twee jaar verantwoordelijk voor mijn loon, maar ik had de overeenkomst getekend en was akkoord gegaan met mijn ontslag. Dus ik kreeg niets, het was bikkelaar. Ik zat aan de grond, moest geld lenen en moest eten vragen aan anderen.

MEE vroeg voor mij een bijstandsuitkering – een lening –aan, maar mijn kosten waren hoger dan de bijstand. Kwijtschelding kreeg ik niet, omdat mijn auto meer dan € 5.000,- waard was. Ik wilde de auto niet wegdoen, want ik weer wilde gaan werken. Het SJS hielp me bezwaar in te dienen. Van alle kanten kreeg ik de afwijzingen. Maar uiteindelijk werd ik na een jaar in het gelijk gesteld en nu moet mijn werkgever betalen. Dat geeft me een goed gevoel. Ze dachten me te pakken, maar dat is ze niet gelukt. Gerechtigheid!

Zonder de hulp van SJS was ik er niet uitgekomen. Zij hebben alles uit handen genomen. Ik heb hier een hele lade vol brieven. Alles heb ik naar hen doorgestuurd en zij hebben het opgelost."

Cijfers

746

Aantal inwoners op
spreekuur Barneveld

75

Aantal inwoners op
spreekuur Voorthuizen

1058

Aantal vragen totaal
beantwoord Barneveld
& Voorthuizen

933

Aantal klantcontacten (inclusief telefoon en
vragen via email + consulten ketenpartners
én uitwerkdaken) in Barneveld & Voorthuizen

Contacten per aanmeldingssoort

Contacten	Aantal	Percentage
Spreekuur Barneveld	746	80 %
Spreekuur Voorthuizen	75	8 %
Uitwerkingen Barneveld	37	4 %
Uitwerkingen Voorthuizen	8	0,9 %
Telefonische vragen	52	5,6 %
E-mail vragen	9	1,0 %
Consult ketenpartner	6	0,6 %
Totaal	933	100 %

Wijze van afhandeling van vragen

Wijze van afhandeling	Aantal	Percentage
Informatie en advies	568	53,7 %
Invullen van formulier	392	37,1 %
Bezwaar/ beroep/ brief opstellen	25	2,4 %
Bemiddeling	58	5,5 %
Overig	15	1,4 %
Totaal:	1058	100 %

Top tien onderwerpen van vragen en problemen

Top 10 onderwerpen van vragen en problemen		Aantal	Percentage
1.	Aangifte inkomstenbelasting	237	22,4%
2.	DigiD code	44	4,16 %
3.	Overige maatschappelijke onderwerpen	40	3,8 %
4.	Kindgebonden budget	39	3,7 %
4.	Huurtoeslag	39	3,7 %
5.	Huurovereenkomst	33	3,1 %
6.	Werkeloosheidswet	29	2,7 %
7.	Toetsingsinkomen	24	2,3 %
8.	Gemeentelijke belastingen	23	2,2 %
9.	Vaststellingsovereenkomst	20	1,9 %
10	Noodfonds Energie	19	1,8 %
10	Energietoeslag	19	1,8 %

Indeling op hoofdonderwerpen

Hoofdonderwerpen	Aantal	Percentage
Belastingen	486	45,9 %
Uitkeringen & Werken (sociale zekerheid en werk en inkomen)	259	24,5 %
Juridische kwesties	110	10,4 %
Financiën - consumentenzaken	53	5 %
Wonen	70	6,6 %
Overig	80	7,6 %
Totaal	1058	100%

Inkomstenbron inwoners op spreekuur

Inkomstenbron	Aantal	Percentage
Loondienst/ziektewet	352	37,7 %
AOW/ ANW/ pensioen	216	23,2 %
PW-uitkering	163	17,5 %
Onbekend*	90	9,6 %
WIA/ WAO/ Wajong	63	6,8 %
Overig	27	2,9 %
Werkloosheidsuitkering	13	1,4 %
Geen inkomen	9	1,0 %
Totaal	933	100 %

Toelichting

Aantal klantcontacten:

Alle contacten met klanten bij elkaar opgeteld. Met één klant is soms meerdere keren contact. Bijvoorbeeld op het spreekuur, via e-mail en/of telefoon. Al deze contacten worden geregistreerd.

Aantal klantcontacten op spreekuur:

Elke klant op het spreekuur wordt geregistreerd. Als een klant meerdere keren op het spreekuur komt, wordt hij of zij opnieuw meegeteld.

Aantal vragen totaal beantwoord:

Een klant kan één of meerdere vragen hebben. Deze vragen worden apart geregistreerd, maar in hetzelfde klantcontact. Daardoor zijn er meer vragen dan klantcontacten.

Vrijwilligers aan het woord:
Wim en Alie Wernsen:

‘Dichtbij de inwoners zijn die ons nodig hebben’

De vriendelijke gezichten van Wim en Alie Wernsen zijn vertrouwd voor de regelmatige bezoekers van het SJS. Het vrijwilligersechtpaar is sinds de start in 2009 actief bij het steunpunt. Na hun vroegpensioen wilden ze hun tijd zinvol inzetten. “Dus niet alleen maar wandelen en fietsen,” lacht Alie. “We wilden iets betekenen voor onze medemens.”

In de vijftien jaar dat het steunpunt bestaat, zagen Wim en Alie de digitalisering toenemen, en daarmee ook het aantal inwoners dat niet mee kan komen in deze ontwikkelingen. “Bijvoorbeeld mensen die een rijbewijs moeten verlengen, kunnen dat niet meer zelf. Het moet helemaal digitaal,” vertelt Wim.

“Ik heb jarenlang bij de Belastingdienst gewerkt en veel met automatisering te maken gehad,

dus voor mij is het niet zo moeilijk om bij te blijven. Maar als je bijvoorbeeld chauffeur bent, zit je de hele dag achter het stuur en heb je weinig met computers te maken. Ik kan me voorstellen dat het dan lastiger is om de snelle digitale ontwikkelingen bij te houden.”

Wim en Alie zagen het aantal hulpvragen sinds de start enorm toenemen. “We begonnen met twee vrijwilligers naast de sociaal juridisch hulpverlener, nu zijn we met zijn vieren. We hebben ook meer locaties. Wij begonnen in de bibliotheek in het centrum, inmiddels is er bij Perron16 in Voorthuizen een spreekuur gestart en het afgelopen jaar is er een spreekuur gestart in ontmoetingscentrum Bronveld. We proberen dichterbij de inwoners te zijn die ons nodig hebben.”

Het vrijwilligersechtpaar vindt dat de gemeente veel aandacht heeft voor de minima. Toch is er ook niet-gebruik van toeslagen en lokale voorzieningen. “Daarom is het zo goed dat we nu in Bronveld zitten, middenin de wijk waar de meeste minima wonen. Je ziet dat Bronveld een ontmoetingsplek is voor die groep. Ik hoop dat die groep daardoor meer gebruik gaat maken van onze hulp en van alle toeslagen en regelingen die er voor hen zijn. Door vindplaatsgericht te werken, krijgen ze vertrouwen in het hulpaanbod.”

Wim en Alie Wernsen - VB Fotografie

“U zult heel erg gemist worden als u zou stoppen”

Alie lacht. “Dat valt wel mee hoor. We hebben een geweldige nieuwe groep vrijwilligers, allemaal deskundige mensen met een hart van goud. Ik ben nu 74 en in goede gezondheid, dus ik kijk het rustig aan. Vrijwilligerswerk geeft zin aan het leven, en de mensen die je ontmoet zijn vaak heel lief en aardig. Maar op een gegeven moment komt er ook een tijd om te stoppen.”

Samenwerkingspartner aan het woord: Marieke van den Brink, Bibliotheek Barneveld

‘Bij de bibliotheek kun je je vragen stellen zonder je hulpvrager te voelen’

Het SJS werkt nauw samen met andere organisaties die actief zijn in de gemeente Barneveld. Elke inwoner krijgt zo de hulp die hij of zij nodig heeft. Een belangrijke samenwerkingspartner is de bibliotheek Barneveld. Aan het woord Marieke van den Brink, coördinator Basisvaardigheden bij de bibliotheek.

Wat biedt de bibliotheek inwoners van de gemeente Barneveld?

“De bibliotheek biedt inwoners van Barneveld veel meer dan alleen boeken. Het is een laagdrempelige plek midden in het centrum waar iedereen welkom is en kan werken aan persoonlijke ontwikkeling. We hebben een educatieteam voor basisscholen en een programma met cursussen en lezingen.

De bibliotheek stimuleert taal- en digivaardigheid en biedt hulp via het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) en partners zoals het SJS. Het IDO helpt met online overheidszaken zoals DigiD aanvragen en rijbewijs verlengen. Daarnaast houdt o.a. de politie maandelijks spreekuur over online veiligheid. Bij de bibliotheek kun je gewoon binnenlopen en je vragen stellen zonder je hulpvrager te voelen.”

Hoe ziet de samenwerking met het SJS eruit?

“De samenwerking met het SJS verloopt uitstekend. Het IDO verwijst mensen naar het SJS en omgekeerd kan het SJS bijvoorbeeld laag taalvaardige personen doorverwijzen naar het Taalhuis. Alle partijen in het gebouw hebben contact met elkaar, wat de onderlinge doorverwijzing bevordert. De kracht ligt in het feit dat we allemaal in hetzelfde pand zitten met onze eigen expertise.”

Wanneer verwijst de bibliotheek mensen door naar het SJS?

“De bibliotheek verwijst mensen door naar het SJS voor specialistische juridische zaken, zoals toeslagen aanvragen of belastingaangiftes. Het IDO helpt bij online overheidszaken, zoals het aanvragen of verlengen van een rijbewijs.

Marieke van den Brink - VB Fotografie

Alles wat eerder aan het gemeenteloket gebeurde en nu online, daar helpt het IDO bij. Veel mensen vinden het lastig om digitale overheidszaken te regelen, zoals het aanvragen van een gezondheidsverklaring voor 70-plussers. Daar is het IDO voor in het leven geroepen.”

Hoe ervaar je de samenwerking?

“De samenwerking verloopt goed. Soms is er overlap in de dienstverlening, maar bij twijfel overleggen we. Meestal is het echter duidelijk waar iemand terecht kan.”